

השלכות קטנות שלבות תפילה

דברי המהומות

הנתקה ממנה מעתה עתה לא יוכל שפוך כל ידו בזאת.

三

галבות ציון

לְבָרוֹת

דברי הפסחוה

ב' יומם טיב
א) רובל מילויו נזקינה כחטאת נזק ובלגיטרנו נזק לא-צדיק. גזקון גנום גנום ואכלהו לא-צדיק
ב' גזקון גנום גנום לא-צדיק. גזקון גנום גנום ואכלהו לא-צדיק.

בעה"ה

ס פ ר

קורבטראמי שעוריים מסכתא קדושים

אשר חנני הש"ת

שׁׁעָרִים שׁׁנָאָמְרוּ בַיִשְׁיבָה

שָׁאַתְּ

ישראל ואב גופטמאן בלאאמויל ר' אברהם צבי זלכה, הירץ

ר'ם ישיבה נצח ישראל (ראמייזעט מווילנא) בברוקלין, נ. י.

טלאונזט טו"ז זר"ט בזווילנא

ברוקלין, נוא-יאראק

שנת תש"ל

הוצאה שנייה
ירושלים עיר הקודש
שנת תשנ"ב

מגזה עשה שהומן גרמא

ונראהดา אפלו לפירוש רמב"ם דמצות עשה שהומן גרמא
אנן הומנת שהומן גורט את היוב המצת אלא
שהומן מגבל את היוב, מכל מקום היכא שהומן גורט
את החיוב מקרי נמי זמן גרמא אף על פי שהחוב הוא
תדירי ואינו מזמן למן ומדוק גם לרמב"ם לשון התנא
שאמר זמן גרבא וראת לדריבינו מבדורי גומס' למלן דף
ל"ד ע"א דית' ותבילין וביצית זול וথימה היבי השיב
ביצית מ"ע שהומן גרמא לא מ"ד (מנחות דף מא ע"א)
ביצית חותת טלית היא כיוון דכל קופסה חייבן ביצית
והם ליכא זמן גרבא כל ביטין בין בלילה חייבן
ואפלו למד (שם) ביצית חותת גרבא והוא קעה דכמו
דכמתו לילה פטרד כשתוא לובשה ביום ה"ג כסות יום
חייבת שלובש בלילה והכי אמרין בירושלמי כסות יום
שלבשה בלילה חייב ביצית וא"כ היכי חשב לה זמן
גרמא כיון שעחיבת בין ביטין בין בלילה ואומר ר"י כיון
עהיבתו תלי במת שהומן גורט לבישתה ביום ש לה להחשב
זמן גרבא זמן לבישתה גורט החיוב עכ"ל. ביאור דבריהם
הם פירוש זמן גרבא כמו הרמב"ם והומן מגביל את
עמך החיוב וחוי שהוקשה להם הא ביצית החיוב הדררי
בין ביטין ובין בלילה, ועל זה תירצז נהי דהחויב הויא
הדררי מכל מקים כיון שזמננו על יום גורט שייאר חייב
תדר גס זה בככל זמן גרבא. נמצאו דעתיה הלוות ישן
בזמן גרבא א) כשהחויבינו אינו אלא זמן זמן לומן ב) אפיון
כהחויב הויא תורי ויאנו מוגבל לזמן אם זמן מיוחד
גורט את החיוב גם זה בככל זמן גרבא.

ובגמרה לךן דף ל"ד ע"א מקשה והרי סוכה דפסחים
עשה שהומן גרמא דכתיב בסוכות תשבו שבעת
ימים טעמא כתיב רחמנא האורה להוציא את הנינים הא
לאו הבי נשים היבוט ע"כ. וממה ל"ל להבאי קרא
רבסיותה השבעה ימים פשיטא דבצית שיזב סוכה
איינה אלא בהג הסוכות ולא כל הגזגה ויעשי בהמקנה
שטפה בהז ותרווצ דוחק, ולדריבינו נראת דאי הוה מקשה
סתמא בא קרא דחשבו שבעת ימים היה אפשר לזר
דמשים הפי היו סוכה זמן גרבא מפנין זומנו של הג הא
הגדרת להוצאות דכתיב כי בסוכות הוועשתי את בני
ישראל בהציאו אחות מארך מצידם, וכן מיטמי קרא
רבסיותה השבעה ימים לזר לנו דבושים האבלת הזון
להז אפלו בשאן הומן גורט להמצאה נמי בקי זמן
גרמא ובכברב"ם הא"ל. ועיי ט"ז או"ח סי' הרש"ה דאין
חויב סבבה שבעת ימים שלמים דבימי העשבי אפלו לו
להחסיף מהל על הקדש וגופר מסוכה וכמו שדרב צלי של
שבת בעקב שבת ויעיר"ש שעhydro על הרשל"ל שעפק דאין
לאבל רבנן ימים שמניג עזרת עד הלילה מיטים דאי
אפלו רבך דהוי הרת דסתורי עטם יאמוד לייבע בסוכות
היל היא ולדעתך לסתה היא בא ואם יום טום היא לישע
בסוכת לסתה היא בא ויעיר"ש דבוגל פרדבז שעhydro על
כברת הטעי דמאלכת דתיסכת מהל על הקדש היא כלילה
בטה דידי"ר ריש סי' ל"ז א"ז אפלו עשו הקלח שבת אפלו
הפי דינן כיון מיט אשיפלו לקלוא שיכילה לבודק וללבוש
לוניות יע"י ב"כ שם בסיס האגדה דכל דוני דכעינן
לילה בגין דענין כשרה עירם, פסת ריצה וסוכה לא מהני
תיסכת שבת דתיסכת שבת דairoויא לא מתני אלא לעניין
אסיך פראכט יסרכת אבל על ידי תיסכת לא נתפרק
היום דליהו יע"י היט' כתובית דף מ"ז ע"א ד"ה דמוכר
דברות לא כיהיב בשיטהו לעיר היס' ריש ערבי פחהים

מתני' דף כ"ט ע"א כל מצות הבן על האב אנשים חייבין
ונשים פטורות וכל מצות האב על הבן אחד אנשים
ואחד נשים חייבין, וכל מצות עשה שהומן גרמא אנשים
חייבין ונשים אחד הנשים חייבין וכל מצות עשה שלא הטעה
בין שהומן גרמא בין שלא הטען גרמא אחד האנשים ואחד
הנשים חייבין חוץ מבל תקיףobel תשנית ובבל תשנית
למתיים ע"כ, ופירש"י זיל שהומן גרמא. שהומן גורט לה
שתבא ע"כ.

ולכוארה יש לדודק אותו ביצית ותפילין הומן של יום
היא האורם והסובת להחויב. אך פשטות שהחויב
הוא היב עכדי שהחדרה חייבת את האדם במצוות אלו
ומטعمים וסיבות שענות ואן זומנו של יום שום שיקנות
לסביר החוב שנאמר עשהם גורט שיחוב והוים אינו
אלא זמן בהחויב לא גורט להחויב. ואדרבה יש למודר
שהלילה היא האורמת את הפטור, אבל הדום אינו אלא זמן
בחחויב לא הנירים, ואט כן הוה ליה לתנא לזכור שפהטור
בנשים במצוות אלו היא מיטים שעין חווין בכל עת ועתה
רק בזמנ מזוחה ההינו ביום ולא בלילה אבל לא לתלות
הוון בגודר כל היצאות. ונדרה דמשום הבי דקדק ריש"י
לפרש שהומן גורט לה שtabba הינו דאין כוונת התנא
שהומן גורט את החיוב. רק גורט שtabba הינו שפהזיה
יכולת לבא דזא בזון בזון ואל ריש"י עירובין
דף צ"ז ע"א ד"ה שלא הומן גרמא אלמא מצות הפלין
כל עיטה גם בלילה גם בעית דאי מפקת חד הוי לה זמן
לכבוד עכ"ל. הרי דבפרוש זומן גרבא אלא זמן קביע".
וחיל הביבה"ש ומצוות עשה שהומן גרבא הוא במצוות שארם
חויב לעשיהם בזון ניגבל וכשלוא ייה זה והזון נתבנלו
חויבם וכו' ומצוות עשה שלא הומן גרבא הם המצוות
הכחיזיות בכל הומנים עכ"ל. וכן הוא בזית עיטה שכאז מזון זונין ואינה
מה ע"ז הלכה ג' וכל בזית עיטה שכאז מזון זונין ובואר
הדרורה נשים פטורות ע"כ. הרי יעדיך ריבב"ם ובואר
דאין כוונת התנא בזון גרבא בפצעתו שהומן גורט את
חויב המצאה דהה אינו וככט"ב אלא בזון דהמצאה היא
רק מזון לין ואינה הדרורה.

וניהא בדברינו ליריב קושית הלה"מ על רמב"ם ה"ג
למה לא כתוב הרמב"ם שם סוף סידא דמתניתין דכל
מצוות עשה שאין הזון גרבא נשים היבוט, ולדריבינו נזכיר
פראד דאי כוונת ריבב"ם כאן לפסק ההלכה בחחויב נצחות
עשיה דנשימים דהה Hari היא פיסק בכל מצחה ומציה דלא
ביה ואין כאן מקיפה דלא מיידי כאן במצוות כוונת הלא
נשיט או לפטרו, ולא בא הרמב"ם כאן רק לבאר מה זה
רצית עשה שהומן גרבא. אלא נסעה לזכור שהובן גורט
את החיבם שבה רק שעhydro באה זומן לזמן ואינה הדרורה
ומיטים דטירוי שם לפטירא נשים פלאי דבל הנזחות
ובבל הקופה יבל יטמא בתן למתחים וקט נמי פטורה דמצות
עשיה שהומן גרבא יטירוי מה זה זמן גרבא. איילו גם
הלה"מ נתקין לדברינו עכבר שט דאיili ביארו בנסיבות
אחר, איין דבריו מיטים דאם כן לטה נקט ריבב"ם כאן
בטירא זומן גרבא הוא גם זה ביאר בפסקים אחר שהרי בכל
מציה זומן גרבא פסק במקונית דטירוי בה לפטיר נשים
ולבאה חור יטמא בתן ואל דרבינו אינו צפירה.

הדרומה אמרינו דערולה שלא בזמנה לא הוויא ערלה דכין דעדיזן אין כאן ציוויל של מילה לא נקרא ערל לענין הדרומה אבל עצם מצות מילה שייכא גם תוך שבעה אלא שהתרורה פטרתו [ועי' רמ"א י"ד סי' רס"ב ובש"כ שם וט"ז וביאור הר"א שם וארכיבת מהה בשאגת אר"י סי' בע"ב, נ"ג, א"י מילה תוך זמנה מקרי מילה והש"א עם רצאה לפרש דהוי מצות עשה שעומן גראמא. אבל הדרומה ברור הקשו קושיותה תוס' מליל שעמני יעישן] עד שעמני ושביר דאי הוה סבירא להו לתוגס' דהoxic שבעה לא שייכא מציאות של מצות לא מקרי זמן גראמא כנ"ז דבר צדי דתיקף במנוחת הניל דמקרי זמן גראמא כנ"ז דבר צדי דתיקף לשסמכה שחייטה, שאנו החט דשייכא לפצחות ס מכיה בליליה אלא שאוי אפער לקיימה מה שאין כן במקום דלא שייכא ביצוחה כלל אין זה זמן גראמא. ובתוס' הרא"ש בסוגין מבאוד דזהו באמת רשות התירוץ דמייס השמיini הלהא אין לה הפסק היינו דעד שעמני לא הלה הצעזה כל כמו קידם ענוגול זיטום השמיini אין לה הפסק זול התוס' הרא"ש בסוגין ד"ה אותו וכו' זיל בינו דמשם איילך אין השב זון גראמא כמו דהוין האן דאן ומנו אלא ל' וקרוי ליה רקמן בפריקון מ"ע שלא הוויא גראמא עסיל, והרי בפדיון הבן קודם ל' יומ לא הלה הצעזה כלל (עי' תוס' ב"ק י"א ע"א ד"ה בכור). ומדמה הרא"ש מילה רבינו מישמע דום במליה כה, וזה אס' גט הינ' בוננו להא דרא"ש וגוי שאגת אר"י סי' נ"ג ב' שתירוץ התוס' איינו מוכחה ואי בונתם כהרא"ש חורי זה מוכחה כמו שהוויא מפדיין הבן, מכל מקום אפלו ניכא דבוגרוצם שבורי כהרא"ש אכת' דברינו הניל מיכרחים לפרט קשייתם.

ב

וראית' בפורי אבן מגילה ד"ב, ע"ב הקשיה אמריא אבנה עבד מביאין בפירושים הא הוה מצות עשה שעומן גראמא דמנחכה ואלך אינו זמן הבהא דודתניה באפרוי הבהא ברשי' פסחים דף ל"ו ע"ב אשר הביב נארץ כל ומון שמאזין על פיו ארציך ערל כלו לרוחן מן השדה ווירץ החטיא דלא מקרי מ"ע שהוין גראמא אלא במוקם שהוין מצד עצמו גראם של האה בו הצעזה אבל במצחה שמאז עטם חווין אין בניעיה להיזה אל דבר אחר גראם לפטורה וכונן מצות הבהא בפירושים שאינ' נגагת אלא בערתך ווד' חונכת והרי זה מפני שאחר הנוגה אינ' מצוים על פיו השדה ואילו הוי מצוין עוד ע"פ העודה לא היה פיטון הכתיב בין הבהא מצד עצמן של הווים ומצעיה אין זה נקרא זמן גראמא וכן בתב שתרץ כת שקסה ליפוי'ב הרין עם דמרקיא בפירושים אינו נהג בלילה אם כן למלה לי קרא ליפע איזה מקרים עסינה יכולות לוכר אבירות נתה לוי תיפיק ליה דהויל' מ"ע שהוין גראמא, ומקישיא זו הכריח דלא כהרען אל דרביצה קראה איתא נמי בלילה אילם הקשה אפלו לשיטומו דנהג מקרא בפירושים בלילה, מכל מקום עידיין היא מ"ע שהוין גראמא דהא מוחג יעד הנוגה נבי' יאנין קרא ותירץ לשיטומו דכין דהא אינ' קראה בין ההוג אינו מצד עצמן של ימיטים אלא דבר אחר גראם פטור אלא ערל ע"כ. אם כן הוי מיליה, ענין ניטיל כל שבעה איני השיב ערל ע"כ. אם לא דיאנו ניטיל כל שבעה אינו פטור אלא ערל ע"כ. אם שיכא כל שבעה ליום המזות דעתך אינו ערל ע"כ. אם שיכא דמי לענין זה יבא שירך לקלות זיין גראמא לא לא שייכא או לגמרי במציאות קיום הצעזה כנ"ס דגרא עידיון לא חי למיליה, יציל דבריו הינ' דרווא לענין זיכת שבין

דף צ"ט ע"ב ד"ה עד שתחשך דאכילת מצה בעי דוקאليلיה משוט דאיתך לפסח מעמך דאי לאו היקשא הינו יוצאיין חובה מצה גם בתוספות ים טוב, מוכח דפלגי על התוס' כתובות הניל וסביר דתוספות י"ט הוי כיר"ט שביארנו גם מסוגין מעמך בהרש"ל ודמצות שיבת סוכה תלוי בינוים לא בגודם של החג וכמילא בשעת דבוי שבעה ימים שלמים.

על כל פנים ביררנו דעתך הולכת יען בזון גראמא או שהוין גראם את ההייב או ענגביל את זמן החיבור ונראת לענין דבצינו גם יותר הידוש דאבלו באזון עין בין מיוחד להמצווה אלא עלי אבישר לקיים המצווה בזועל בלילה מטהעם וסיבת צדקה הגורם לה לא מдинי המצווה עצמה מכל מקרים גם זה מקרי זמן גראם כיון בסוף סוף קיומה היא ריק בזום, ואמיגן לה נדברי התוס' בכהנחת דף צג ע"ב ד"ה ידו וכו' זיל: א"ת ולמה לי קרא לבעל נשים מסמיכת תיפוק ליה מצות עשה שהוין גראמא אס' תיפק לסמיכת שיחיטה דאיידיתא כדארא בע"פ, כל הפסדיין (ובחים דף ל"ג ע"א) דאבלו סמך בסוף הלילה תקופה לעழמוד השחר צריך לשוחט עדין את המתמיד היחילה שלא יהא דבר קודם להميد עד תנן בפרק ב' דמגילה (דף כ' ע"ב) כל הים כער לסמיכת ולשחיטה דריש בוגרא דכתיב ביום ובהם ואיתעלש סמיכת לשחיטה דכתיב ובהם זימך עכ"ל ובן הוא בתוס' הרא"ש לסת' זיל ע"א ד"ה בני אהרן [ועי' תוס' מנהות דף ב"ט ע"ב ב' ד"ה תלמוד לומר בתבו ושהיות לאו עבודה ולא הוי באכל עשרה ואפרר לשוחות גם קידם תמייד של שחר יז"ע דסתרי למש'ikan, ע"י בוגרא ובבחים דף י"ד ע"ב פלוגה דר' שענן זיל ע"ז הא דמשמע מבדיריהם דאי הוה אפשר לסמיך בסוף הלילה לא הוי שיב זמן גראם אך על בע דבל הלילה עד הסוף אי אבישר לסלמון וכו']. איש מרובא מבדיריהם דאי' ניכא דיא דיא דבמי סמיכת ביטים אינו מעצם ההלכה דסמכה דאיון לנו עום רמי בתורה על זה, הוה דאי אבישר לסמיך בלילה אינו אלא בטעם צדי ובעי תיפק לסמיכת שיחיטה אבישר מקרי מצית עשה שהוין גראם כוון דסוף סוף אי אבישר בפוניל לקיום מצית סמיכת בלילית, ניכא דג', אונבים יישן בזון גראם א) כשלחיב הא בזון לזמן, ב) אם חונן גירום את החיב אפלו שיחיב הדירה, ג) שהקיים בעיל היא מזמן לזמן.

והתוס' בסוגין ד"ה איזו הקשו זיל וא"ת למ"ל קרא בשמיini ללייזתי ונשים פטירות זול בזון גראם היא שניכול הילאה אין לה הפסק לאו זמן גראם השמיini ביאיר בדברי התוס' הא כיון דקליל'ן ערלה שלא בלילה לאו ערלה קטן ערל מואר לסייע בזון על הדרומה יכדייא ביבכות דף ע"א ע"א זיל הריבים בע"פ י"א מהרוכות הז' ז' אבל סכין את הדקן בשין הדרומה בתrix שבעה, שעניל כל שבעה איני השיב ערל ע"כ. אם כן לא דיאנו ניטיל כל שבעה אינו פטור אלא ערל ע"כ. אם שיכא כל שבעה ליום המזות דעתך אינו ערל ע"כ. אם שיכא דמי לענין זה יבא שירך לקלות זיין גראמא לא לא שייכא או לגמרי במציאות קיום הצעזה כנ"ס דגרא עידיון לא חי למיליה, יציל דבריו הינ' דרווא לענין זיכת שבין

הן לנווט ש- הוא נזבון ונש כלילו, ועייר קהצת ממהמת כקומה המיוודת
לכללה מוח, צט ל' כותר כלולות גמלוי, מה שלין כן נכסות
המיוחד, נט ליטו, כיוון שאוטר זו פטח חמת כללות, סותר גמלוי:
(ג) בירוחד ג"כ ליום. חטן על חמיהד נזילו, גן יברך זים,
וילגוףין מלהרמג'ס ווילם, ג-א-ב:

יש (א) הובת נברא. לכן ואנו בימי וכיסות המיווחר ליום (ב) או אפללו לובשו בלילה: נגה (א) ⁽¹⁾ וספק כן אין לך עליון מלבד כתלאות גויס והוילן ⁽²⁾ מפליים עליכם ק"מ על פיו גן לוס ⁽³⁾ ותמהר (2) מפליים עליכם ק"מ על פיו

לון נזכר לעלו ב (ז) וכנלן יוס ליפוילס ימאנטן (ח) געוד יוס ווילן עלו: ל
 זיגזיגס אף על פי שאדרס יש בהם בכקר אין משלילים בהם ציצית:
 ז מביך על העציצית בשחר משיכיר בין תכלת שבת לבן שבת: ז ז ווילס
 ז פטמר ווילקן יט הוורדים דמאנק עלו וכן גווגן זז ווילס נאטו קודס לנו כנונ
 ז מליחות לנו נזכר עלו וכטילו קויס ימאטס זו ווילן:

סימן יט

זמן ברכות ציצית. וכו ב' סעיפים:

[א] אין צייטת (א) חותם נברא הוא ^(א) ולא חותם מנא שביל ומן שאיינו לובש טלית פטור מציצית ^(ב) ולפיכך אינו מברך א' ^(ב) על עשיית הציצית שאין מצוה אלא בלבישתו:

ולעומתו גל וילעונגה למס יפיטו צל נמר. ונכפל רילוחס (ופר פינן פון) כתוב ב'ג' טמיינס. ובמלדיין ("א' כ' יומן מוקמך") כתוב ח'ימל נקפלרי זונדרס פיסקה רילוחס וכמות פלט לקדין. ונורלה לי צלחן חייכס נליאייח צלאן, הילן מוזון צאנן דרכ' לפיטה, וווער מכפה צה נומי מסמען דירן מלטוט, ומפלינו דורך העלה צמיין גאנלאיז, כדעתה נועה פטולו, דלע' ליטקנט הילן גאנלאיז. וכןirs וקומה נמי מכםען זקספלרי, דרומגען מהאריך מכפה צה, הילן קודה לי דרכ' עיין צס נטמאסוט עיל'ל. ולידיעה גזיך לומה, היל דאליפליינו ציט שטול' ווועת הילן (מטעות ה' ה' גאנלאיז, ציינו צטמאגעט ט' צאנטן) כמו עטפא רצי יסודה ("ב' ג' [גד' לאעלערן]" [צאנט הא, נס]. ובזוקלטום [מנוחות] 97 מ' ה' ג' ע' ג' דינור גראונן) כתוב דנגי יוייטן אין למקן צין גאנלאיז נלכדה, ונורלה לי דאנדזין צל נמר יעטס קרבן טמד עטגלה, לפערו מג'יינט היליגם לכלי עולם: ד' מינג'ות השחר. וכטולו לי: דראוך הדין בערעד עד נחלט קאוכיס:

וְמוֹעֵד נִשְׁתָּחֻווֹת הַצִּיְצִיּוֹת. שְׁלֹחֶן כְּבָשָׂמָח מִזְבֵּחַ וְמִבְּרָכָה. וְגַדְעֵךְ טוֹן מִלְּאָה סָנָה

באר היטב

יה' (א) הַחֲקָקָה. זְכִירֵוּ זָקָן לְמִנְין כְּלָיָה, חֶלְבָּה קְרִילְבָּה, טוֹבָה
קְמִינָה [ס' ק' ב': (ב) בְּבֵן גַּיְורָה. פְּרוּתָה נָסָה לְמָה, וְטַבְּלָה גַּס מִיחַד
גַּלְלָה, וְכָל דָּקָן לְזָס נָמָה, שָׂרִיר כְּנֶם גַּדְלוֹת אֶחָת [ג', וְעוֹלָה מִיחַד ס' ק'
ג': (ג) תְּפִיאָה שְׁרָבִית. וְכָמָעִים לְעִירָה, כִּמְכָבֵד צְדִיקָה מִתְּבִלָּה
כְּבָשָׂעִיר נְגִינָה, שְׁלָא רִיאָה דָסּוּבָר לִילָה זָמָן צִיצִיתָה, מ' ק' ס' ק' ח'. וְכָמָעִים
גַּדְלוֹת כָּמָבָד נִלְחָר מְדִכָּתָה. עַיִן כְּשִׂירָה כְּנֶם גַּדְלוֹת [א' ח' ב']. וְעַיִן סְמִינָה
לְמ' ד' ס' ק' ג': כִּתְבֵּב כְּנֶם מְלָלָה¹ מִתְּרֻמָּה דְּבַשְׁן ה' ב' סְמִינָה [ק' ב'] מִ
וּ כְּהַזְּבֵד נְמַעַן כְּנֶם לְזָיָה, מְהֵר דְּבַתְּפִלָּה דְּרַבְּמָתָה, טַמְנָתָה גַּלְבָּה דְּרַכָּה.
וְלִבְנָתָה, וְלִבְנָתָה קְלָשָׁה יְמִינָה, מְפִי כְּנָדָב בְּכָנָה, וְלִבְנָתָה
מְלַחְמָתָה, וְלִבְנָתָה כְּבָדָה קְחָתָה לְמִתְּפָנָה, ב' ס' גַּמ' ב' ע' א'. וְלִבְנָתָה ד' הַכְּנָה, (ו) סְדִינָתָה, רְלֹוָתָה
לְלִבְנָתָה, [מ' ק' ס' ב' ע' ב']. וְלִבְנָתָה מ' ב' [ב' ב'] דְּנַדְנָתָה בְּלִבְנָתָה
לְלִבְנָתָה, וְלִבְנָתָה, וְלִבְנָתָה.

יב. (א) צחצ'ר ומאנדר ד לאן טולק פון, ומה שכחוב רכמ"א סימן (ז) [זין] סעיף א' דאיתו חומרה כברא, דההס בא למעט שעינוי חביר בצעירותו. טין ו' ו' (ב) אלר גראדט האנומאל ואנו לורש, אונן צפיר לעשונה ברם אצטת, לאפזוצי מפאן דאמר בלוי הופסח חבירים באצטת. טין ו' ו'

שנה ל תשובה

קתןCSIודע לדבר. ולזהות מחריך להלבישו בשיגע בן ג' שנים. וסיכון כי האדם עץ השדרה, כמו להעץ הוא ג' שנים ערלה, וכן להרגילו באותיות התורה. ע"ש:

יח' (ג) תפקת שדרות, עין באר דיבט. כתוב ("בר' מ") [ברבי יוסי] [אות א] שיש לדור שלא לזרום מעטנות בצדית ותולין אחר שקיעה התמה. ריש וההטר מעל ואשע בעת שקיעה התמה. ע"ש שמש לפך הכוונה הנכונות. עין חפל מנהיר [בנ' חזאי"ר זיל' היה ריש שמש לפך הכוונה הנכונות]. עין כרך בתי וזה זמין [בנ' שם המקביל קדושת מריה מארן בדור בורה]. וכן כרך בתי וזה זמין [בנ' שם המקביל קדושת מריה גיקטיליא זיל' ע"ש]. ועיין באשל אברם ואער פדריש איה א': (ד) ב"ל' זין [בנ' ברכירוב], עין אללה בכבה [בנ' זין], ובשם שורר נספח הדולגה זאטה זין]. ונונגן. בסמ"ז בנוועאי זין כייפודרים און מסידרי היטלען, ע"ש, עניין בשווען מהנה זונדר פאנטן [סידאן]. דמה טוב לך לויים מזבז צערת השעה דבר. בטלית קען ללכד באיזהו היומן כה. ובכי האו גונגע נון' הדבר של לא לבוש טלית גודול בשחרית, לידע סוטו כר. ע"ש. וכוכב בשלמי צבورو זיין, א' בתש שוריינט נספח הדולגה אונ' זונדר [בל' היל' היל' המונטן לאלא למל' טלית שחרת בהשען באכ. ומ' לעזרו בעבור ריש סונק מלילא לא לבש טלית זיין, ובכ' האון מאיר אויר לאחנץ בירן. ע' ש']

ואפליו בלילה: (ד) ובין ים ביירות. וכל בשער פלוי המינה, נרין צ'ק נ', ומן מכון עלי' (ה) בשוד ים. ויל' סירט נללה, פלי דומון נ' לנגדין כל פקון, או כל מה. (וילס נ'). שטחה של צעירה מה שטחו נ'

卷之三

המקומות, בשכט (הה ב), צבחים (יח. ב), ומנחות

כלה"כ זס נספלו
אלל פאיהם היזיל. רבי
מונל גאנזומ
טוויזט זלטם פ"ג לומ
ב

למ"ס פרק ג'
בג' מילוט ה' (ה'ג' ט'
ונגה' כ' דרכם ט'
כ' בצע יורה מותם ב' ג'
לא מילוט מ' ג'

צויניטם גראט'ן
ה) ביאר דית' כתוב
זגדות: ס פסק
הראוי צפחתם נלען
יען סימן קיד'א:
חשב'ץ (סימן קלען)
מדכי פרק ב' דוגמיה
מי מהם: ז חשב'ץ
[15]

עטרות זכויות

למכיריו כ' ו' ואח' ב' נ' נשענו ע' פ' בשבייל ע' בפדיון ע' ואיכא חמץ' שקנעה אחר' ונתחייב בפ' משועבדין ליה הנחת' ליה מטלטלי' ניג' אין אומר' במטלטלי'.

[כט, ב] ז' הפתובה ב' וטרפנן ממ' אלא אם כ' מקרעוי, וזה שישתעבעדו' הני משועבען' מהם, ואע' ט' וشرطן ט' ד' ד' ר' ובפרוש א' מהרש' א' ו' 704 וכ' ב' קושיה זו ש' והירצ'ו דמי' ניהא גם ש' משועבדים ב' הבהא') וכן קשיא הא' י' וכן קשה מה' וייבבו מן הב' בתוס' הראי' ל' מ' ובר' ש' מנכסים מש' במטלטלי', וכ' התוס' ד' ה' ל' ל' נ' ובתומים ס' ה' בכירא' דברי' ה' וא' צ' ע' ו' פתתי תש' שעמהה كان'.

מתפרש הא' לישנא בכל דוכטא.

ואיהו מגן לנו דלא מוחיבא למול את בנה, וכי תימא למה לי קרא, תיפוק לי דהא מצות עשה שהזמנ גרמא היא, דמילה ביום ולא בלילה ונסים פטורות,⁶⁹⁸ איכא למימר דהנתם הוא במצוות דנפשה,⁶⁹⁹ אבל הכא במצוות דבנעה ה"א דמחיבא, דלא גרעעה מב"ד דמחיבי למשמלה.⁷⁰⁰ לאיyi איצטריך קרא למיפטרת דכתיב אותו ולא אותה,ומי שמכניסו לבורתה, זה מתיב לברכוי אקב' להכנסו בבריתו של א"א כדאי במסכת שבת,⁷⁰¹ הילך אי אבוחה מהיל ליה מברך לה אבוחה, ואי ב"ד מהיל ליה איננה מברכי לה, ואי איהו מהיל נפשיה איהו גופיה מברך לה,⁷⁰² וזה פשוט.

תנו רבנן הווא לפדות ובנו לפדות הווא קודם לבנו ור' יהודה אומר בנו קודמו. ולהלcta כרבנן. אשר ירמיה הכל מודים היכא דליך אלא המש פליעים הווא קודם לבנו במצוות דגופיה עדיף כי פליגי היכא דאייכא המש סלעים משועבדין. פ' שמכר אחר' שנתחייב בפדיון עצמו⁷⁰³, ואישתעבעדו' נכס'

הראי'ה לא מס' שבת סי' רעט שגדולי הקהיל או שליח ציבור מרביבין, וראה שם בהערה בשם גאנונים הסוברים כה, וכ' המאירי בשם הגאנונים והסכים עעמ', ע' בראש' שביאו בשם רב הא' גאנון שב"ד המלן, הכל מבריכין, אבל דעת הרב ברצלוני והרא' אש דאין מבריכים כלל, וכ' ד' הרמב'ם פ"ג מהל' מילה ריא'ז' כח' דהמולה מברך כיון שהוא שhab' או אחד מן העם מבריכין, וכ' ה' האבא'ה. אלא שכ' שנוגין השסנדק מברך. וכן הביא הנמנוקי' בשם י'א. ובפסקי ריא'ז' כח' דהמולה מברך כיון שהוא שלה' ב'ז'. וע' בהגה'ם שם. וטור יו'ר' ריש' סי' רסה וברמ'א שם עטיף. א' שות' רע'א ח'א סי' מב' ו' נחר מצרים ה' מילה אותן טו. 701 כ' ה' הראי'ה שם. 702 מ"ש רבנן שמכר. לאורה קאי עליינו עצמוני. דהא עליה קאי רבנו בכל הדיבור ולא על אבונו. וא' הא פשט שמכרתו הוא אחר שנתחייב, דסונינו אורא כמ' ר' דמיליה שלא זומנה נהגת גם בליליה. וכ' ביבמות עב. ב. ד'ה אין ובגילה כ. א' ד'ה זוכחים. והויספו שם תרוץ נסף דה'א דמצוזה שיש בה כרת. חייבות גם אם הומן גרמא. וע' שע'ם פ"ב ה'ל' עכו'ם ה'ג' למוריה ה' למוד קט ופ' בסוגי', וע' במקנה שבאי תרוץ בשם הרמב'ן ורבנן. ונראה דט'ס הווא. והוא תירוץ של תוס' ר'ז'ר' ע'ש. וע' מנ'ח סוף מצוזה לב' ס' לדבריו רבנו דבמצוזה שהוא על שביתת כהמתה. מצד מע' שהז'ג' ה'ה דחיבת על שביתת כהמתה. ושם אין מיעוט ע'ז'. אבל לדברי תוס' צריכה להיות פטורה. וכ' במצוזה קיב' לגבי שביתת השדה בשביעית. 700 קל', ב. [ושם מבואר רק דברי הבן מברך, ואולי כתוב כן מסבירה דעתה], וכ' ב'

דיןא דהקדש, הדרי לדיניהו וקנו במשיכה, שלא תקנו מי שפרק אלא בגודל שיש לו לעמוד בדיבורו וכ' שבעזר, אבל קטן לאו בר הци הוא, ודינו שלא לknות אחרים ממנה בכף ושלא יקבל מי שפרק,⁷⁰⁴ וזה אמרת' יציב. בוגרא מתרחין. כל מזאות הבן על האב וכו'. בוגרא מפרש לה לכלה מתניתין. והא דקחני לה רבי להא מתני' הכא, מסתבר לי משום דבמצוזה המוטלות על האב לעשות לבנו דקחני רישא, חדא מיניהו להשייאוasha כדרפרש במתניתה, ואידי' דתנה הא תנא איד' ⁷⁰⁵.

גמרה. תניא לה דתנו רבנן. פ' השתה בהאי אוקימתא דאoki' רב יהודה למתרחין, אשכחן דתנן במתניתין Mai דתנו רבנן במתניתה,⁷⁰⁶ ובלאו הци לא אשכחן לה סמך במשנה, ולא הוה לה עיקר. כההיא דאמירין בכתובות אלפאל תלי נפשיה באיסקريا, אמר כל מתניתא דמתני' ב' רבי חייא ורבי אושעיא ולא פשטי' לה מתניתה, נפילנא מאיסקريا לאירוע, והכ'

התוספות, רשב'א, רבנו במתוד'ב. ר' ז' ועוד. 694 עיין' כתבו בתוס' וע' מהוד'ב לרבען. 695 וכ' בפנ'י. וראה שם תרוץ נסף. וע' תוס' ר'ז'ד ומקנה. 696 וכ' המהרי'ס לישיב קשיטה. ע'ש. 697 סט. ב. 698 כ' ה'רמ'ב'ן. א'ז'ן ה' ושר' ראשוני. 699 כ' ה'רמ'ב'ן. א'ז'ן ה' מליה (ס' ז') ור'ז'ן. וע' במקנה שבאי דהא דאמרו דבר'ז' הייבין למילוי, לאו דוקא ב'ז'. אלא כל ישראל חייבין למילוי, ובכך הם המומינים על העם להווirs לקיים המצווה. ולחייב אתך לא לומר דasha פטורה מזה, וע' מקרואי קדש (לרב'ז' פ' פראנק) פסח ח'א סי' לב. וכלאורה לפ' ז'ל' דמה דילפין מהאי קרא לא קאי דוקא אמרו, אלא אכל נשים דעלמא שפטורות לא קאי דוקא אמרו, ונראה שבאי ה'רמ'ב'ן מהאי מזה הם מצוזה זו שכל ישראל הייבין בה (ואולי מזה ילפינין דנשים אין בכלל ערבות), ובתוס' כתבו דסונינו אורא כמ' ר' דמיליה שלא זומנה נהגת גם דהא כבר מבן ליום נתחיב, ונראה לומר דהמカリ'ה צריכה להויא אחר שהగידלו הואה ונתחיב הואה בפדיון עצמוני, ולא מהני מה שמכר אבוי' קודם. כיון דכעת נחדש החוב חדש דגופיה, והם שנ' חוביים נפרדים, ומשו'ה אם מכיר לפני שהגידיל לא חל שעבור דפדיון עצמוני אנקסים אלו. וראה בת' המצוזה לר'ז'ג' מ"ע יד (דף קיט מדר'ז') שבאי בשם הר'ז'ג' גיאות שמנה פדיון בנו ופדיון עצמוני לשתי מצוזות נפרדות, אלא דא' קשה למה כתוב רבנו דנשתעבעדו' למיכרי כהונת של בית אבוי', והול' מיכרי כהונת שלו עצמוני, וצ'יל דמיכרי כהונת לא הוו לכל אדם לחדרה. אלא של משפחות, ומוקדק מ'ש רבנו 'בית אבוי', ולא כתוב בשביעית. 700 קל', ב. [ושם מבואר רק דברי הבן מברך, ואולי כתוב כן מסבירה דעתה], וכ' ב'

שלח, מצהה שפז, שלא לאחר מחשבת הלב
וזחציו עד ומפני כן מופיע מגד חמוץ נון כוכין, כך להקונסרים
donecs molkomos zevulim, ת' להסתפקות שסנקטוס צאצאי מגד ומפני
כן מוביל יכול כלוקטן, לא יוכזב כרלטן, וסנקטוס קריינטוס טהו שבעה ששה מנדון
ולילם, על הלהו דמלולס סס סטן טנער, בל' לומי עטה מילט פטער זל גוד
כך חווין ווזומת טטלט פטער זל גוד, נילט עטאה, הא למלט העטאה זל גוד
דפעומט, דנילד העטאה זל עטאה, הא למלט העטאה זל גוד, וו זטער זל גוד
דרודוחה העטאה זל גוד הא מווין זטער טורי זלן מהונג
טל כלויס, עיין זטער טורי זלן מהונג
ז' ע"כ טעלרין זיילט זט, וטעלר מוקס
אי נ'.

ב' צ'ו. ג'ג' ב' ח' ב' ב' ח' ב' ח' ב' ח' ב'

בבנין זה סמבי בית הלו אדרושא דסומכין
ומחייב להטיל את כל דרכך בסידין, אבל היכא דaic'a
המחייב, כלומר היכא דaic'a אתה רוצה להניח החוטין
וכמן מתול דרכ' יודה טש' מאניך בל' גופר
לאטטטט, על כרך קרכ' דוחומ גברל, ע"כ
הויה לך מואס אגוזו וטיס פטוטו, על
ז' פlein שאפי, דען לרען סטרא, לא' דען
שר מואס עטה אגוזו גראט, והקעס שאפי
ה' ע"כ זימ' מברק גפלט, והקעס שאפי
ומטען, נ' גולס נורו ופטוטו. וכן כמט
ה' מ' ע"ל ד' ס' מלין, לדמאטטיין
לעטטען מוכם דוחומ גברל ס'ו, ע"כ.
ואכשויו יכול אתה לקיים את שנייהם, דכ'וין שא'
ונגען זטער זל גוד מדרצי קאנט' זטער זטער זטער
וליטי נטפר ג'ולו מדרצי קאנט' זטער זטער זטער
ה' לר' ע"נ גמרלץ סטאמ' ג'ולו זטער זטער זטער
מתקמ'ע' זטער זטער זטער זטער זטער זטער
יאודה סטרא זטער זטער זטער זטער זטער זטער
הו להו כלאיס ואסור, וו' לא' מידי. ומפני
שייש בענינים אלה הרבה פירושים הארוכתי לן
מעט בכואן, ובמה שעלה במצודתי ערוכתי לפניך
שלחן ואם תוכה יראה לך לסתור דרכי במקום זה
בדרכ' היושר יראה לך לסתור דרכי במקום זה
או באחר לא תsha פני אב ורבנן, והנני קרווא
מעתה סתרתק בנין.

ומאמרו [שכח ל'ב ע"ב] שהזהיר בה זוכה ומשמשין אותו עבדים רכבים, שהרי הכתוב שקלת ותלה בה כל המצוות^ז, שנאמר וראייתם אותו זכרותם את כל מצוות ה', ואמר רבי אלעזר שהזהיר בה ובתחפילין ובמצוותה מובהט הוא שלא יחטא לעולם, שנאמר [קהלה ד', י'ב], והחותוט המשולש לא במקורה ינתק.
ודיני מצוה זו במסכת מגמות פרק רביעי חמצוותן. וונဟגת מצוה זו בזוכרם, בכל מקום ובכל זמן, אבל לא בנקבות, ואם רצוי הנקבות להתעטף ללא ברכה כדי שתעטוף פרק הדעת קצת המפרשים^ט, ורק עצם אמרו אפילו בברכה.
ועוכבר על זה ולכש בגדר צמר או פשתעים גדול כשיур או אמרנו והוא שלו ולא הטיל בו ציצית ביטל עשה זה, ואם הוא של שאר מינין ביטל מצוה מדרובנן. ואם אינו שלו אלא שאל אותו, כל שלשים יומם, כלומר מיום שיש לו גג, אף על פי כן הזהירונו חכמים במצוותה זו הרבה ואמרו שראו לחזר עליה^י.

מצוה שפז

שלא לאחר מחשבת הלב וראיית העינים

(א) שלא נתור אחר מחשבת הלב וראיית העינים, שנאמר [במדבר ט'ו, ל"ט], ולא תטור אחריו לבככם ואחריו
عينיכם אשר אתם זנים אחריהם. עניין לאו זה שנמנענו שלא ניחד מחשבותינו לחושב בדעתו שם היפך הדעת שהتورה בנויה עליו לפי שאפשר

בג. ר' פ' ז' היהודים. כד. במחות מיא ע"א אמר לך לר' קטינה דבז'ון ריחוא עושאין על השה, ובפותחים קריג' עיב שקיב מי שאון לו יציאת בתנוי יהודוי בגדוד נהוגה ששה מנדון לשמשים, וכתבו התוט שס לחדר תירוץ אידי אוון לשחו ולהתבזבז עבומו לדוי חובי. כדאשכחן במשה שהיה תאב ליננס לאורי שוראל כי' ליקיס מושב' שבת'בה. במחות מיא עיב תאי וראייתם אותו זנו, שקהל צחה זבון לאורי חובי. הא דאבר ר' אערז התא בריחיאת טש. אל' גראמי לה שמירה דרכו אליעזר נב' עיב. ר' פ' ז' ועדת האמוראים שאפיק בברכה, היא דעת רעה לי' ע"א Tos' דיה לא ר' יהודה. ב'. ר' פ' ז' שפז. שלח לאו. ומבייט לאו ז' ח'ן. הלכות עבודה וזה פ' ב' ח'ן. שח'ן לאו ז' ט' ס' מ' י' ב'

התקנות מנהליות רביעי פרק התקנות

מג עין משפט
נור מצוה

זה א' מיר פ' פ' מה':
ל' פ' כ':
[אפס]
[אפס]
טורה [ג] גני מינור (ב) ובמולו אכלו צ'נקלר ספירים חייליו ווילר גאנץ
פאלין' ז' לאס בד'רין' בחוקיות וטסיוטס וואַפְּלָהָן' ניקון (ג) דאנעל
לטווין' קבל ניטֶר' נאָהָן' פֿרִישָׁן' דאל קראָן' צוֹ וְהַדְּגִיּוֹן
בְּמַוְתָּה פְּלִינְשְׁטַיְנְן' (יעז'ן' ד' ג') אַלְקָהָטָה קְפִילִין' (ג) מְבָרָךְ וְצָהָבָה

פְּנִימֵי סַבָּטָם וְסַתְּמָקָם : יְיָהוּדָה מֶרְבָּה אֶת-

הוּא מִקְרָב עַלְיוֹן וְלֹקְטוּנוּ כָל יְהוּדָה

לצ'זרא איפרדו הוויה פטלה לא איפרדו
חוותיה כשרה ורב צ ארא כמה דרבא
משבניה דרב עירא אמר מיהו "המרא
ארבס דשערין אפא לה בגוניה אישנהןאי
קוטן": מאין לה בדיקה דק אמר
גמי אטעהינה. אין מה יכול גודוק
הסמר מה לאס פכלם גצע לוט
לעניטים לאס ניקון ומוחכו לעל גאנן
בעניטות פטלה יאן מומנטה ורב

למעלורא כשרה לניריעותא פסילה וטינגן
שני שקר שני אמרת כי אין לה בדיקה
נמי דקאמר אטעה מוד מאשבי אוירוי
ברלאז ביזיגו בר אהן גדרהו גרבלה זידער
פלן זודקן זילס אל מלען געגעמא
העל יטפל כל קויה הולע זילע זילע
געגעמא לדמפרט נעלן זעפַן מָר. זס
פְּרָבָּן אַמְּשָׁבָּן זִלְלָן זֵילָן
לְבָּרָּבָּן זַיְלָן זַיְלָן זַיְלָן

בריה רבי יהודה ואיפר הוויה בדרב
ן אדא ואישתנאי למעילורא סבר למיטסללה
אבד לוז רב אחאי אלא הא לא תכילהה היא
בריה רבי יהודה ואיפר הוויה בדרב
ן אדא ואישתנאי למעילורא סבר למיטסללה
אבד לוז רב אחאי אלא הא לא תכילהה היא

ולא קלآل אין הדיא שבע מינה שמצויה
אהדרי אהממר היכא דברקנא בדור ז'זק
בריה דרב יהודה לא איפרד יהודה כשרה
אייפר טויהם רבינו ללה רבנן גן אבא
ללא עון נטמן ימד נזקין ויל פליינ
כללו מיל כלו נדקהנו לו טאטה לרע
מלוד מופפה על דרכו למק ומפלס
טומחה: גידי והרני, גן ברונובסקי:

בכמירות ארוכבא אישרני למלולויה בשירה
לבריעיות פסילה שעלה מרה שמיעה
אהדרי איתמר רבינו ריק וובן כהMRI
הנזכר בפואטיקה של ר' יונה זעירא, בהמגילה,
בכומריו מתניתא. לעיל דקפי
סטעימה פסולה הולך כי מומחה. לס מגן גול

הניזוא אל הדרה בבא הב' עבד קמא דקבר ואצלח עיסקייהו ח'ר' הילוקה מליה מניציתו מ' השוק מישראל דרי היא בהזקה מודהüber בכובבים מן הנבר בשורה מ' הדורות מילסלאן וצלה: פסולה. דטמן ומול גאנטה וטלא נטמא נטענה: ואע"פ שאמררו בו: לא"כ מהלען (גנץ)

בשלוח ואעפ' שאמינו אין אדם רשות למכור טלית מניינית לעבר כובים עד שהזוד צייזותה נאי טעינה הכא דרבינו מושם וננה רב ורביה אמר יתירא רבלה עשו בדורותיהם

ובְּזִיהוּרָה אַתְּ שְׁאֵלָה זוֹהַר עַל בְּזִיהוּרָה יְהוּדָה גָּנוֹר וְיְהוּדָה רַמִּי הַכְּלִילָה לְפָרְשָׁוּמָה רָאִישׁ בְּבָהָיו וּמְבָרֶךְ בְּלִפְרָא לְהַתְעַמֵּךְ בְּנִיצָחָה מְדֻרְמִי קָסְבָּר מִצּוֹת עֲשָׂה שְׁלָא הַזְּמָן כְּכָלִים נְגִימָה וְאַתְּ מְסֻסָּה לְמִזְמָרָה. נְלִיכָה מְסֻסָּה וְמִזְמָרָה כְּכָלִים נְגִימָה וְאַתְּ מְסֻסָּה לְמִזְמָרָה שְׁמָא תְּלָה.

נראה דוא אכיא מברך כל שפרא וצפרא
כרכי רתניה הפלין כל ומון ישמעון מברך
עליהן דברי רבי אוי הabi כל שערא נמי רב
ימברה איזויניא נמה וללאיר להה לולימאה
דאנישן ביתה. סיא מעיל פיעים

בגדי צמוכה לו לאטום: וمبرך כל צפרא. ועוד עשוה דנוי זה צמוכת עטף נטולו וכל צוק נזוך סיה מנדן: מודרמי. מלילון כל כתום אנטומ קפער

פָּרָמֶר בְּנֵשֶׁס מִפְּנֵי שְׂבִיצִיה עֲשֵה שְׁחוֹטָן
נְרָמָא הָא זָכָל מַזְוָה עֲשֵה שְׁחוֹטָן גְּרָמָא
נְשִׁים פְּטוּרֹת אָמַר מֵרַב הַכְּלָחִיבָן בְּצִיצְתָּה
כְּהָנִים לְיִם יְהִשְׁרָאֵלִים פְּשִׁיטָא דָא בְּהָנִים

לום וישראלם פטרוי מאן ליזיב בהנץ עטמנה אמא מברן. גוּאַטְהָן פעס לרען כנטמאנען כסטעט. לאַגְזִינְדְּבָּא ליה ס"ד אַמְּגִינָּא דָאֵילְרְבָּא לְאַדְּבָּא רְאַלְּגָן נְדָרְקָן פֶּלְמָחָן וְאַלְּגָלָן. הַלְּבָשׁ שְׁעַטְנָן זָמָר וְפְשָׂתָם יְזָדוֹן גְּדָלָם גוּמָל מְרָכָה דָמִי דָעַת לְלָא. הַיְיִינְדָּה לְרָבָּה לְעָלָא שְׂוִירְבָּה בְּלָשָׂטָה לְרוֹבָּה.

ועודן עבדה בלא עין עבודה לא אישׁרִי ומאי שנגן מזפרא. שולכין כסוך שעמלה. דר' ש^{**} (הניאו) ואוֹתָם אוֹתוֹ פרט לבסתה ל-
הען בהניהם הוויל ואישׁרִי כלאים לנבייחו לא-
ומפְּסִיקָן. ולא היה שום לה צפְּלָה
ומפְּאָה. אף גלגול ולבך של מכך
ונפל לוושטן רכינְיָה. ומאי

בציצית דמיוחב הוא נישת להיבו קמ"ל(*) עדי ואישורי ש פוטר בנשים מי טעמא לה אהה אמר פרט לנסת אומך אשר תנסה בה הרי פרט לנסת לילה ומה ראיתה אני כסות סימא ישננה בראיה אצל אחרים ורבנן גאי

בְּאַתָּה גָּדוֹלָה תִּהְיֶה. וְאַתָּה אַתָּה בְּעֵד

בעזהשיות

ספר
הציצית

ביאורים והערות על שו"ע
הלכות ציצית

נערך בחרמתה ה' עלי
ישראל מאיד סימקאוויטש
בן לאמו"ר ר' שמואל אברהם שליט"א

שנת תש"פ
ברוקלין ניו יארק

ד浩י מצות עשה שהזמן גורמא כי לילה לאו זמן ציצית, והביא מדברי הריטב"א [קיטוון דג' כ"ט ע"ה] שהקשה קושית הראשונין למלה לי קרא למפטיר נשים שאינן מחויבות למול את בנים, הא הוא מצות עשה שהזמן גורמא, כיוון שאיןנו נהוג בלילות, וכתוב דהא דנשים פטורות מצות עשה שהזמן גורמא, הינו דוקא במצבה שבגוף, אבל במצבה שאינה בגופו, נשים ג"כ חייבות, והיינו טעמא דהתורה הוצרכה למעט נשים מהויב למול את בניהן, כיוון דמלילה אינה במצבה שבגוףו, ולאור זה כתוב לדבר פשוט, דלמאן דסבירא ליה דציצית חובה טלית וכלי קופסה חיבים ב齊יצית, אף דבלילה פטור או כסות לילה פטור, מ"מ לא מיקרי מצות עשה שהזמן גורמא לעניין לפטור הנשים, דלא הוא מצוה שבגוף רק להטיל ציצית בבגד, א"כ נשים חייבות ג"כ.

ובגמ' מנחות ז"ג מ"ג ע"ה], רב יהודה רמי תכליתה לפרזומה דאיישי ביתיה וمبرך כל צפרא להתעטף ב齊יצית, מדרומי קסבר מצות עשה שלא הזמן גורמא הו, אמראי מברך כל צפרא וצפרא, ולפי מה שהביא מהריטב"א הקשה המנתה חינוך, דילמא באמת סבירא ליה לרבי יהודה דבלילה פטור והוא לה מצות עשה שהזמן גורמא, והא דרומי תכלתה לבגד אשתו דבר יהודה סבירא ליה כשמייאל רביה עס דג' מ"ג ע"ה] דציצית חובה טלית, אם כן נשים חייבות אף ד浩י ליה מצות עשה שהזמן גורמא, כיוון דלא הו מצוה שבגוףה. ומתרץ דלמאן דסבירא דציצית בלבישת כלל, דמקיים המצוה בשלימות אם בלבישת כל, דמקיים המצוה בשלימות אם

שבמרדי ה模范ה ללבוש לעיל סי' י"ג ועין י"ג. דמותר ללבוש בגדי כנסות, ואח"כ אם הוא אנוס, איןנו עובר, ולכן מותר ללבוש בגדי בלילה ציצית בשבת, אך אכן יש לעיין לפי המבוואר במגן אברהם שם [פרק"ק] דאסור מדרבנן לכתילה ללבוש ולהחניכס עצמו לאונס.

אמנם יתכן לבאר, דמהחר שמסיר הציצית מטלית זו כדי ליתן על טלית אחרת שאotta הוא חפץ להתעטף בה, ושוב אינו חפץ ללבוש הריאונה, מילא ליכא ביטול מצוה מטלית הריאונה, כפי המבוואר שאף למ"ד חובה טלית בעין כסות "אשר תכסה בה", וכל שאינו עומדת לבישה אינו חייב ב齊יצית, אע"פ שאפשר ללבושה [ר']. וכי אשר פרישו בדעת התוס', שאף למ"ד חובה לנו, יש חיוב נוסף מלחמת הלבישה, פשוט דאחר שמסיר הציצית, אסור לו ללבוש עוד טלית הריאונה, כדי שלא לבטל מצוה בידים, ורק להעדיף אותה הטלית שיש לה ציצית. אך גם אם נימא דלמ"ד חובה לנו, עצם הלבישה לא מעלה ולא מוריד לעניין חיוב, הרי מותר להתר מכבד זה לבגד אחר, כל שמוחלט אצלו שלא ללבוש עוד בגדי זה, ומטילו על הטלית שהחפץ להתעטף בה. ולאחר גם בכיוון גונא אין להתר מכבד לבגד, עדין חשוב ביטול מצוה, כיוון שעדיין אפשר לרבר חובה ללבשו, ורק משום שמסיר הציצית מוחלט הדבר שלא ללבשו עוד, שכן סבר דחשיבות ביטול מצוה ובזון למצוה.

7. פטור נשים ממצוות ציצית אם היא דבבת טלית

ג'. במנחת חינוך [מ"ז ספ"ג, ז'] כתוב לדון בהא נשים ועבדים פטורים ממצוות ציצית

rangle. ואין זה אוקימתה כלל מא כמו דנימה שצורך להפרק, אלא בכל גונא דמתירין מכבד לבגד משום שאותו חפץ ללבוש, הרי מוחלט אצלו שלא ללבוש עוד הישנה.

מייתתו הלא למתים
דרכ' בגדים שמקו
חייבים בצדיצית, יש
כך אמר דמ"מ פטור
אשר תכסה בה.

והנה זה היה פשוי
ד' כנפות חמי
לכוסות שלוחן פטו
העומד להתכסות ב-
תカリcin ס"ד דגש
קביעות שם בגד ש-
קובפסא החיבים בז'-
קמ"ל דלא חשיב ו-
וכך מפורש בפרש
טלויות הרואין לצי
ומונחת בקובפסא
ועומדת היא להתקci
קרינה בה, ע"כ. ר'
ד' אשר תכסה בו
לכבודו, כבר היה
העומד להתכסות נ'

ולכתב בנומיי יוס
תיקון, ואע"נ
בחיו כיוון שאין
מחיים, היו לה ככ
בימים. והנה עיקר מ-
לכארה איררי כ-
מתפרש הלשון

מציצית, הינו ד'
פטורה, כיוון שאין
גונא שאין מיועד
לדעת שמואל. א'
יוסף דרכ' אם לו

רנד. בחזון איש צ"ג
יום ביום דוקא, אלום

זו למצות ציצית אף אם חובת טלית הוא,
שהרי החוב אין מכח הבגד, כמו מצות
מילה שמצוות הבן היא, וא"כ מה לי מצוה
שבגופו או לא, סוף סוף מצות עשה שהזמן
גרמא הוא. אמן במנחת חינוך נקט שיש
כאן סברא בכל מצוה שאינה בגופו דיליכא
פטור דזמן גרמא, וכן נקט המנתה חינוך
עלין שביתת בהמתנו [מלוא קי"ג, ג'], דלפי
הריטב"א, נשים נצטו עליה, דפטור דזמן
גרמא נאמר רק במצוות שבגופו.

ובעיקר הנחת המנתה חינוך לדבר פשוי
دلמ"ד חובת גברא, השיבא מצות
ציצית מצוה שבגופו, היה אפשר לדקדק, נהי
דליך חובה בעודן בקובפסא עד שלובש את
הבד, אמן אחר שלובש את הבד, לכארה
גדר המצווה שהיהו ציצית עשוים על ד' כנפות
הבד, ולמה חשיבא מצוה שבגופו, האם
מוזזה שחובת הדר היא חשיבא מצוה
שבגופו. ומובואר כמו שנتابאר לעיל [ענין ע"ז]
دلמ"ד ציצית חובת גברא מה חייב למצוה
הוא מה שלובש בגד של ד' כנפות, ומקיים
מצוות זהה שלובש בטלית מציצית, וכן
דנין אותה כמצוות שבגופו לפטור נשים
משמעותה דוקא ביום, ולא שייך כלל לימי
שמחויב בזמנו. ולפי זה לא שייך כלל סברא

הם בקובפסא, לא שייכא ברכת להתעטף,
ומדבר יהודה היה מברך בכל צפרא
להתעטף, מוכח דסביר טלית חובת גברא,
ולכן הוכיחו מדהטיל ציצית על בגדי נשים,
דקסבר לילה זמן ציצית.

גדך מצוה שאינו בגופו לungan זמן גרמא
אמנם בעיקר פירוש דברי הריטב"א, כן כתב
הרמב"ן בקידושין שם דאין צטריך
למעט נשים מחויב מילה, ס"א כי פטרו
נשים מצות עשה שהזמן גרמא הני מיili
בשאר מצות המתיקיות בגופיהו, כגון
תפילין, אבל מצות מילה שהמצוות מתיקיות
בגוף הבן והוא לא שייכא בה, אימא
תתחביב, קמ"ל. ונكتו האחרונים בפירוש
הדברים, יעוז בקהלות יעקב עם"ס קידושין
[ק"י ל"ג], דעתן חיוב האב למול את בנו הוא
שאחריות מצות הבן מוטלת על האב, והගרים
לחיוב האב הוא חיובו של הבן, ואע"פ שהבן
קטן ואין בחוב מצות, החפצא בן הוא
המחויב במילה, וענין הזמן המיוחד למילה
MOTELET על האב, וענין הזמן המיוחד קיומה
דוקא ביום הוא לתא דין שיסוד קיומה
וכשרותה דוקא ביום, ולא שייך כלל לימי
שמחויב בזמו. ולפי זה לא שייך כלל סברא

ענין ע"ז

פטור ציצית בגדי תカリcin

רחמנא, האי לאו לאיכסוי עבידה. מבואר
דשיטת שמואל כמ"ד ציצית חובת מנא,
וקמ"ל דמ"מ תカリcin פטורין מן הציצית,
והנה בעיקר השיקות בדיון תカリcin שנעשה
לכבוד המת לשיטת שמואל דכל קופסה
חייבים בצדיצית, היה נראה דלמ"ד חובת
גברא, אין צורך לומר דין התカリcin, שהרי
אין הדרך לבוש תカリcin רק למת, ואחר

במה תשי' אם ציצית חובת גברא
או חובת מנא

סעיף ב'. עשה טלית לצורך תカリcin, אף על
פי שלובשו לפעמים בחויי, פטור.
בגמ' מנחות זך מ"ה ע"ג, אמר רב טובי בר
קיסנא אמר שמואל כל קופסה חייבין
בצדיצית, ומודה שמואל בזקן שעשאה לכבודו
שפטורה,מאי טעמא, "אשר תכסה בה" אמר